

Nota informativa: Pla de Vigilància a les Instal·lacions de Risc de Creixement i Proliferació de Legionel·la a les Illes Balears. Campanya 2024

La legionel·losi és una malaltia bacteriana d'origen ambiental que es presenta en forma de casos esporàdics o brots. A causa de la importància que té per a la salut pública, des de l'any 2001 s'han publicat normatives que regulen les mesures sanitàries necessàries per tal de prevenir-la. La Direcció General de Salut Pública del Govern de les Illes Balears, mitjançant el personal tècnic del Servei de Salut Ambiental, és l'autoritat sanitària encarregada de vigilar el compliment d'aquestes normatives, així com d'elaborar directrius sobre l'aplicació d'aquestes. L'objectiu principal d'aquesta vigilància i control és la protecció de la salut de la població de les Illes Balears.

El dia 2 de gener de 2023 va entrar en vigor el Reial decret 487/2022, de 21 de juny, pel qual s'estableixen els requisits sanitaris per a la prevenció i el control de la legionel·losi. Aquesta norma introdueix actualitzacions importants sobre l'autocontrol que han d'implantar els titulars de les instal·lacions amb risc de dispersar la legionel·la (d'ara endavant, instal·lacions de risc) mitjançant un pla de prevenció i control de la legionel·la (PPCL) o un pla sanitari contra la legionel·la (PSL).

Aquest Reial decret va establir un període transitori d'un any perquè les persones responsables de les instal·lacions de risc adaptassin el seu autocontrol a un d'aquests plans. Per tant, **el dia 2 de gener de 2024 els programes de manteniment que es regulen a l'RD 865/2003, de 4 de juliol, han d'estar actualitzats per tal de complir els requisits d'un PPCL o un PSL, segons el cas.**

Actualment, el Ministeri de Sanitat tramita un nou reial decret que modificarà alguns punts de l'RD 487/2022, de 21 de juny. Si bé és cert que es procedeix per tràmit d'urgència, aquest no s'aprovarà abans que entrin en vigor els articles i annexos relacionats amb l'aplicació del PPCL o PSL.

L'esborrany d'aquest nou reial decret es pot consultar punxant [aquí](#).

Si bé el Ministeri de Sanitat en un principi va informar d'un nou període transitori per a l'aplicació dels PPCL o PSL, finalment, durant la Ponència de Salut Ambiental, va informar les comunitats autònomes de la supressió de l'esmentat període transitori. Aquest fet ha creat incertesa sobre com aplicar les mesures preventives per prevenir i controlar la legionel·losi.

El Servei de Salut Ambiental considera contraproductiu aquesta confusió per al control de la malaltia. Per aquest motiu, dins les possibilitats que té en l'àmbit de les seves competències, vol aclarir una sèrie d'aspectes sobre com s'ha de dur a terme l'autocontrol a les instal·lacions i com s'està planificant la campanya de control oficial del 2024:

1. **El dia 2 de gener de 2024 les instal·lacions de risc han de tenir implantat un PPCL o un PSL, i correspon a l'autoritat sanitària fer-ne una revisió.**
2. Perquè els titulars de les instal·lacions puguin complir amb aquest requisit, és necessari disposar d'una persona responsable tècnica que sigui capaç d'elaborar, desenvolupar, implantar i avaluar el PPCL o PSL.
3. El personal inspector del Servei de Salut Ambiental requerirà la presència del responsable tècnic durant les visites de control.
4. En relació amb els altres aspectes de l'RD 487/2022 que es preveuen modificar durant l'any 2024, el Servei de Salut Ambiental considerarà que el que s'estableix a l'esborrany és suficient per disminuir el risc de legionel·losi, **sempre que no es detecti un perill afegit.**

Per exemple, entre d'altres:

- a) Els punts de mostreig a l'aigua sanitària, taula 2: en establiments d'allotjament de persones, els punts terminals dins cada unitat d'allotjament o habitació es poden comptabilitzar com a un. No es tenen en compte els punts intermedis.
- b) A les instal·lacions de risc que requereixen un volum d'aigua elevat i continu, no és necessari buidar-les completament si el tractament es pot efectuar de manera eficaç amb recirculació de l'aigua. Tampoc és necessari programar el buidatge dels acumuladors trimestralment.

- c) En relació amb la presa de mostres, s'ha de revisar que se segueix el procediment que s'estableix a l'annex VI de l'RD 487/2022, de 21 de juny.

Per aquest motiu, el PPCL o PSL de l'establiment ha d'incorporar aquest procediment al programa de mostreig, i el laboratori ha de comprovar que el transport de les mostres compleix la taula 4 de l'annex VI.

- d) Respecte al registre i certificat de neteja i desinfecció segons l'annex X, no cal que es registri la temperatura i el biocida a tots els punts terminals d'un sistema d'aigua sanitària durant el tractament de desinfecció. Com a mínim, es requereix als punts terminals més allunyats, i també s'ha d'enregistrar la temperatura dels acumuladors durant tot el procés.

Per tal de facilitar la implantació dels PPCL o PSL, es recomana consultar els documents següents:

1. [Reial decret 487/2022, de 21 de juny, pel qual s'estableixen els requisits sanitaris per a la prevenció i el control de la legionel·losi](#)
2. [Relació de dates d'entrada en vigor de l'RD 487/2022, de 21 de juny](#)
3. [Ministeri de Sanitat: preguntes i respostes sobre l'RD 487/2022, de 21 de juny*](#)
4. [Esborrany del nou RD que modifica l'RD 487/2022, de 21 de juny.](#)
5. [Servei de Salut Ambiental: Guia per a l'elaboració d'un PPCL](#)

** El Ministeri de Sanitat té previst fer una modificació d'aquest document, per la qual cosa s'aconsella comprovar que se'n consulta la versió més actualitzada a la seva [web](#).*

Palma, 22 de desembre de 2023

La cap del servei de Salut Ambiental

Mercedes Alemany Alemany

